

## CURTEA DE APEL NORD

Dosarul nr. 1a-168/25

Nr.PIGD 1-16044804-03-1a-05032025

Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani

Judecători: Mariana Sajin

### DECIZIE În numele Legii

28 mai 2026

Bălți

municipiul

Colegiul penal al Curții de Apel Nord

În completul compus din:

Președintele ședinței, judecător

Ion Talpa

Judecătorii

Ludmila Iarmaliuc, Aurelia Andronache

Grefier

Doina Știrbu

cu participarea :

Procurorului:

Valentina Gavdiuc

Avocatului:

Marin Sardari

Succesor legal al inculpatului decedat:

Raisa Vrabii

a judecat în ordine de apel în ședință publică apelurile adjunctului procurorului-șef al Procuraturii raionului Rîșcani, Olga Gaugaș, a avocatului Gheorghița Igor în interesul părților vătămate Gheorghița Vasile, Tonofa Mhail și SRL "AECOM", a avocaților Violina Munteanu și Ion Prisacari în interesul inculpatului Vrabii Vergil declarate împotriva sentinței Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 06 decembrie 2019, prin care:

**Vrabii Vergil \*\*\*\*\***, născut la \*\*\*\*\*, originar din satul \*\*\*\*\*, locuitor al satului \*\*\*\*\*, studii superioare, nesupus serviciului militar, căsătorit, moldovean, neangajat în câmpul muncii, invalid de gradul III, cetățean al Republicii Moldova, cod personal \*\*\*\*\*, fără antecedente penale, copia rechizitoriului a primit la 05.07.2016 în limba care posedă,

a fost învinuit de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin.(5), art.311 alin.(2) lit.b) Cod penal

Procedura de citare legală a fost respectată.

Termenul de judecare a cauzei:

- în instant de fond: 06 iulie-2016-06 decembrie 2019
- în instanța de apel: 08 ianuarie 2020-12 septembrie 2022
- la instanța de recurs: 28 noiembrie 2022-19 februarie 2025.
- în instanța de apel: 05 martie 2025-28 mai 2026

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, Colegiul penal,

a c o n s t a t a t :

Prin sentința Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani din 06 decembrie 2019, s-a încetat procesul penal pornit în privința lui Vrabii Vergil \*\*\*\*\*, născut la \*\*\*\*\*, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.311 alin.(2) lit.b) Cod penal, în temeiul art.332 alin.(1) Cod de procedură penală și art.60 Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspunderea penală.

A fost recunoscut vinovat Vrabii Vergil \*\*\*\*\*, de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal și în baza acestei Legi i s-a stabilit pedeapsa - închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitatea în domeniul comerțului pe un termen de 2 (doi) ani.

Termenul de executare a pedepsei în privința lui Vrabii Vergil \*\*\*\*\* s-a dispus a fi calculat începând cu rămânerea definitivă a hotărârii.

S-a aplicat în privința inculpatului Vrabii Vergil, măsura preventivă - obligarea de a nu părăsi țara, până la devenirea sentinței definitive.

Acțiunea civilă înantată de către Gheorghița Vasile, Tonofa Mihail, SRL „Aecom” a fost admisă parțial.

S-a încasat de la Vrabii Vergil în beneficiul lui Gheorghița Vasile cu titlu de prejudiciu moral în mărime de 3000,00 (trei mii, 00) lei și 30000,00 (treizeci mii, 00) lei cheltuieli judiciare pentru acordarea asistenței juridice.

S-a încasat de la Vrabii Vergil în beneficiul lui Tonofa Mihail prejudiciul material cauzat în mărime de 1000,00 (una mie, 00) dolari SUA, în valută națională la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii, dobânda de întârziere în mărime de 1475,00 (una mie patru sute șaptezeci și cinci, 00) dolari SUA, în valută națională la cursul oficial al Băncii Naționale a

Moldovei la data executării hotărârii, 3000,00 (trei mii, 00) lei cu titlu de prejudiciu moral și 30000,00 (treizeci mii, 00) lei cheltuieli judiciare pentru acordarea asistenței juridice.

S-a încasat de la Vrabii Vergil în beneficiul SRL "Aecom" prejudiciul material cauzat în mărime de 125000,00 (una sută douăzeci și cinci mii, 00) lei, dobânda de întârziere în mărime de 334767,00 (trei sute treizeci și patru șapte sute șasezeci și șapte, 00) lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, instanța de fond a constatat, că Vrabii Vergil \*\*\*\*\*, în perioada de timp cuprinsă între 03 mai 2004 - 08 iulie 2010, acționând în scopul dobândirii prin escrocherie a bunurilor altei persoane în proporții deosebit de mari, ilegal, prin înșelăciune, a însușit de la Tonofa Mihail și Gheorghița Vasile bani în sumă de 488758,00 (patru sute optzeci și opt mii șapte sute cincizeci și opt, 00) lei, în următoarele circumstanțe:

La 03 mai 2004, fiind administratorul SRL "Alvilari" cu sediul în satul \*\*\*\*\*, aflându-se pe teritoriul SRL "Aecom" în satul Sevrova, raionul Florești, condus de către Tonofa Mihail, acționând intenționat, din motiv de cupiditate, în scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a lui Tonofa Mihail, prin prezentarea ca adevărată a faptei mincinoase, precum că va achita SRL "Aecom" până la 01.12.2004, conform contractului de vânzare nr.002 din 03.05.2004, bani în sumă de 90000 (nouăzeci mii) lei, ca plată pentru procurarea 1000 kg de semințe de porumb de forme parentale, cu prețul unui kg de 90 lei, manifestând un comportament dolosiv și viclean, fără a-și onora obligațiunile asumate față de Tonofa Mihail, a dobândit de la SRL "Aecom" și a însușit ilegal pentru necesitățile personale, 1000 kg de porumb de forme parentale, cauzându-i SRL "Aecom" daune considerabile în sumă de 90000,00 (nouăzeci mii,00) lei.

Tot el, la 28 decembrie 2004, fiind administratorul SRL "Alvilari" cu sediul în satul \*\*\*\*\*, aflându-se pe teritoriul SRL "Aecom" în satul Sevrova, raionul Florești, condus de către Tonofa Mihail, acționând intenționat, din motive de cupiditate, în scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a lui Tonofa Mihail, prin prezentarea ca adevărată a faptei mincinoase, precum că va achita SRL "Aecom" până la 12.01.2005, conform contractului de vânzare nr.04/15 din 28.12.2004, bani în sumă de 35100 (treizeci și cinci mii una sută) lei, ca plată pentru procurarea 390 kg de semințe de porumb de forme

parentale, cu prețul unui kg de 90 lei, manifestând un comportament dolosiv și viclean, fără a-și onora obligațiunile asumate față de Tonofa Mihail, a dobândit de la SRL "Aecom" și a însușit ilegal pentru necesitățile personale, 390 kg de porumb de forme parentale, cauzându-i SRL "Aecom" daune considerabile în sumă de 35100,00 (treizeci și cinci mii una sută,00) lei.

Tot el, fiind în relații bune cu Gheorghița Vasile, pentru a dobândi încrederea acestuia, manifestând un comportament dolosiv și viclean, pe parcursul lunilor iunie- septembrie 2008, de 2 ori a împrumutat de la ultimul diferite sume de bani, mijloace bănești pe care le restituia la timpul limită stabilit. Acest comportament dolosiv și viclean era necesar pentru a crea față de Gheorghița Vasile impresia de persoană cu bună-credință, pentru ca ulterior să poate fi utilizată încrederea dobândită spre atingerea scopului criminal bine determinat.

De fiecare dată, Vrabii Vergil pentru a ascunde comportamentul dolosiv și viclean, motiva împrumuturile ca fiind strict necesare pentru dezvoltarea afacerilor sale, creând astfel și aparența unei persoane solvabilă, necăutând la faptul că avea datorii bănești nerambursate față de alte persoane, fapt pe care l-a tăinuit, implicit, de facto fiind persoana care nu dispunea de suficiente mijloace bănești sau bunuri pentru a-și îndeplini la termen obligațiile.

Ulterior Vrabii Vergil, la 01 ianuarie 2009, aflându-se în gospodăria lui Gheorghița Vasile, situată în satul Mihăileni, raionul Rîșcani, acționând intenționat, din motiv de cupiditate, în scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, având convingerea lui Gheorghița Vasile că este persoană cu bună-credință, dictată de comportamentul dolosiv și viclean descris supra, a obținut de la Gheorghița Vasile bani în sumă de 23800,00 (douăzeci și trei mii opt sute,00) euro, ce este echivalent cu 350831,0 lei, sub pretextul dezvoltării unei afaceri în realitate neexistente, precum și garantând rambursarea lor inclusiv prin gajarea autovehiculului de model „Mercedes Sprinter” cu numărul de înmatriculare \*\*\*\*\*, care i-ar fi aparținut, deși, în realitate nu era proprietarul acestuia (astfel prezentând ca adevărată o faptă mincinoasă), bani pe care ilegal i-a însușit, din start neavând intenția și posibilitatea de a-i restitui, ulterior negând vehement existența împrumutului - acte juridice anulabile datorită modului în care au fost încheiate, cauzând astfel lui Gheorghița Vasile daune considerabile, în proporții deosebit de mari.

Tot el, la 08 iulie 2010, aflându-se în drum, lângă propria gospodărie, situată în satul \*\*\*\*\*, acționând intenționat, din motiv de cupiditate, în scopul dobândirii

ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a lui Tonofa Mihail prin prezentarea ca adevărată a faptei mincinoase, precum că va restituit datoria în sumă de 125000,00 lei, formată în anii 2004-2005 în rezultatul primirii a 1390 kg de porumb de forme parentale de la SRL "Aecom", administratorul căreia era Tonofa Mihail, manifestând un comportament dolosiv și viclean, fără a-și onora obligațiunile asumate, a dobândit de la Tonofa Mihail și a însușit ilegal pentru necesități personale, bani în sumă de 1000,00 (una mie) dolari SUA, echivalent a 12827 lei, cauzându-i lui Tonofa Mihail daune considerabile.

Tot el, la 26 decembrie 2011, aflându-se în biroul nr.5 al Inspectoratului de poliție Rîșcani, fiind preîntâmpinat despre răspundere penală prevăzută de art.311 Cod penal, pentru denunțul cu bună știință fals, acționând intenționat, în scopul eschivării de la restituirea lui Gheorghița Vasile a datoriei în sumă de 23800 euro, prin plângere, a sesizat fals organul de urmărire penală din cadrul Inspectoratului de poliție Rîșcani, comunicând că, la 01 ianuarie 2009, Gheorghița Vasile aflându-se la intersecția traseelor Rîșcani-Costești și Rîșcani-Glodenii, fiind împreună cu soția și trei bărbați necunoscuți, amenințându-l cu răfuială, l-a determinat să scrie o recipisă ce confirmă luarea lui de la Gheorghița Vasile a împrumutului în sumă de 23800 euro, fapt în urma căruia, organul de urmărire penală din cadrul IP Rîșcani, la 26.12.2011 a pornit procesul penal nr.20113000465.

Inculpatul Vrabii Vergii fiind audiat în cadrul ședinței de judecată vina nu a recunoscut.

Sentința în cauză a fost contestată cu apel de:

- procurorul în Procuratura Rîșcani, Olga Gaugaș, care a pledat pentru casarea parțială a sentinței emisă în privința lui Vrabii Vergil, în partea pedepsei aplicate, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, aplicându-i în baza art.190 alin.(5) Cod penal, pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 15 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitatea în domeniul comerțului pe un termen de 5 ani.

În susținerea poziției a invocat, că la stabilirea termenului pedepsei sub formă de închisoare, instanța nu ținut cont de faptul, că în privința lui Vrabii Vergil nu este stabilită nici o circumstanță ce atenuează răspunderea penală, ultimul fiind învinuit de săvârșirea infracțiunii deosebit de grave, nu și-a recunoscut vina, nu a reparat prejudiciul material cauzat părților vătămate Gheorghița Vasile și Tonofa Mihail în rezultatul acțiunilor sale criminale, în cadrul ședințelor de judecată a

manifestat un comportament ofensator față de părțile vătămate, învinuindu-le neîntemeiat. A mai indicat, că nici starea gravă a sănătății părții vătămate Tonofa Mihail nu l-a influențat pe inculpat să manifeste un comportament demn față de persoanele care deja mai mult de 10 ani sunt victime a acțiunilor de escrocherie.

Consideră, că pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen maxim prevăzut de sancțiunea art.190 alin.(5) Cod penal, în privința inculpatului Vrabii Vergil, în cazul din speță, este unica pedeapsă penală care corespunde gradului prejudiciabil al infracțiunii săvârșite de către inculpat și va preveni săvârșirea infracțiunilor analogice atât din partea ultimului, cât și din partea altor persoane.

- avocatul Gheorghița Igor în interesele părților vătămate Gheorghița Vasile, Tonofa Mihail și SRL”AECOM”, a solicitat casarea integrală a sentinței din 06.12.2019, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, fiindu-i aplicată lui Vrabii Vergil o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 15 ani, iar în latura civilă dispunerea admiterii integrale a acțiunilor civile.

În susținerea poziției a indicat, că la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei inculpatului Vrabii Vergil, instanța de judecată trebuia să aprecieze gradul de influență al circumstanțelor atenuante și agravante asupra pedepsei penale.

A mai notat, că inculpatul Vrabii Vergii nu a recunoscut vina, nu se căiește sincer și nu a manifestat regretul asupra celor întâmplate. Astfel consideră, că instanța de judecată trebuia să aprecieze gradul de influență al acestor circumstanțe asupra pedepsei penale, atât în baza criteriului cantitativ, cât și a criteriului calitativ.

Consideră, că instanța de judecată a aplicat o pedeapsă prea blândă în privința inculpatului Vrabii Vergil, ignorându-se scopul pedepsei penale, or prin nerecunoașterea vinovăției de către inculpat, lipsa căinței și regretul profund al acestuia în urma celor comise, se denotă faptul neconștientizării faptei comise și lipsa dorinței de corectare.

Privitor la latura civilă indică, că instanța de fond urma a admite integral acțiunile civile în baza temeiurilor de fapt și de drept indicate în conținutul acestora și susținute în cadrul examinării cauzei.

-avocații, Violina Munteanu si Ion Prisacari în interesele inculpatului Vrabii Vergil \*\*\*\*\*, care au pledat pentru casarea sentinței judecătoreiei Drochia sediul Rîșcani din 06.12.2019, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri

potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Vrabii Vergil să fie achitat din motivul lipsei componenței de infracțiune. Acțiunile civile să fie respinse.

În susținerea poziției au indicat, că la 08 iulie 2014, prin ordonanța procurorului în procuratura Rîșcani, Olga Gaugaș, a fost dispusă neînceperea urmăririi penale în baza plângerii lui Tonofa Mihail din 25.06.2014, pe faptul împrumutului sumei de 1000 dolari SUA, de către Vrabii Vergil, deoarece, în acțiunile lui nu se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii, cauza fiind clasată.

Mai mult de atât, în cazul învinuiri, privind plângerea lui Tonofa Mihail pe suma de 1000 dolari, a fost înaintată cerere de chemare în judecată și fiind emisă hotărâre de încasare a sumei, la data de 23.05.2011, care ulterior a fost casată și cauza remisă la o nouă rejudecare prin decizia Curții de Apel din 01.12.2011. Ulterior, la 21.03.2012, respectiva cerere de chemare în judecată a fost scoasă de pe rol.

La 08 iulie 2014, prin ordonanța procurorului în Procuratura Rîșcani, Olga Gaugaș, a fost dispusă neînceperea urmăririi penale în baza plângerii lui Tonofa Mihail din 25.06.2014 privind semințele de porumb cu cantitatea de 1000 kg și 390 kg, deoarece, în acțiunile lui Vrabii Vergil, nu se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii, cauza fiind clasată.

Au menționat că, pe aceste semințe de porumb au fost încheiate contracte de vânzare-cumpărare între două persoane juridice și anume la 03.05.2004 SRL "Aecom", condus de Tonofa Mihail a încheiat cu SRL "Alvilari", condus de Vrabii Vergil contractul nr.002 privind vânzarea cumpărarea a 1000 kg de semințe de porumb, cu prețul unui kg de 90 lei și contractul nr. 04/15 din 28.12.2004 privind vânzarea - cumpărarea a 390 kg de semințe de porumb, contractul fiind încheiat între aceleași persoane juridice, în acest sens fiind eliberate și facturi fiscale.

Conclud, că acest raport juridic se constată a fi între două persoane juridice, iar la materialele cauzei penale, nu-i nici o ordonanță potrivit căreia acestor două persoane juridice li se atribuie calitate procesuală. Mai mult de atât, pretențiile potrivit neexecutarea contractelor menționate supra, pot fi invocate doar între părțile contractante și anume SRL "Aecom" și SRL "Alvilari", or, semințele de porumb aparțin persoanei juridice și nu lui Tonofa Mihail ca persoană fizică.

Indică, că potrivit ordonanței procurorului Igor Gherasim din 25.07.2014, a fost dispus refuzul în pornirea urmăririi penale în baza plângerii lui Gheorghită Vasile pe faptul împrumutului sumei de 23800 euro de către Vrabii Vergil,

deoarece, fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, iar prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani din 06 septembrie 2011, s-a încasat de la Vrabii Vergil și Vrabii Raisa în beneficiul lui Gheorghită Vasile suma de 18000 euro, cu titlu de împrumut acordat și cheltuieli de judecată în mărime de 540 euro. Potrivit deciziei Curții de Apel Bălți din 02.02.2012, curtea a admis cererea de apel declarată de Vasile Gheorghită și s-a respins apelul declarat de Vrabii Vergil și Vrabii Raisa. S-a casat integral hotărârea din 06.09.2011 a judecătoriei Rîșcani, și s-a emis o nouă hotărâre potrivit căreia s-a admis integral acțiunea lui Vasile Gheorghită. S-a încasat în beneficiul lui Vasile Gheorghită în mod solidar de la Vrabii Vergil și Vrabii Raisa, datoria în sumă de 23800 euro.

Notează, că conform încheierii executorului judecătoresc din 26.06.2012, a fost intentată procedura executorie privind încasarea sumei de 23800 euro de la Vrabii Vergil și Vrabii Raisa. Totodată, prin informația eliberată de executorul judecătoresc se confirmă faptul că, Vrabii Vergil execută documentul executoriu prin restituirea parțială a datoriei.

La caz, prin ordonanța procurorului raionului Rîșcani, Sergiu Crețu din 17.09.2014 a fost anulată ordonanța procurorului Olga Gaugaș din 08.07.2014 emisă pe faptul semințelor de porumb. La fel și prin ordonanța din 01.10.2014 emisă de procurorul raionului Rîșcani Sergiu Crețu, s-a dispus anularea ordonanței din 25.07.2014, emisă de procurorul Igor Gherasim, pe faptul împrumutului a sumei de 23800 euro. Procurorul raionului Rîșcani a anulat și ordonanța procurorului Olga Gaugaș din 08.07.2014 pe faptul împrumutului a sumei de 1000 dolari SUA, prin ordonanța din 17.09.2014.

Consideră, că ordonanțele procurorului raionului Rîșcani, menționate supra, sunt emise contrar prevederilor art.21 Constituția Republicii Moldova.

Rezumă, că se constată lipsa faptelor infracționale imputate lui Vrabii Vergil, or, materialele cauzei penale atestă existența relațiilor civile între Vrabii Vergil și Gheorghită Vasile, precum și Tonofa Mihail. Raportul juridic civil, între inculpat și părțile vătămate, se constată în baza hotărârilor judecătorești irevocabile privind încasarea sumelor împrumutate de Vrabii Vergil de la partea vătămată Gheorghită Vasile și Tonofa Mihail, respectivele hotărâri fiind în proces de executare la executorul judecătoresc, în acest sens Vrabii Vergil a achitat parțial datoria încasată de instanța de judecată.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 septembrie 2022 apelurile procurorului în Procuratura Rîșcani, Olga Gaugaș, a avocatului

Gheorghița Igor în interesele părților vătămate Gheorghița Vasile, Tonofa Mihail și SRL "AECOM", a avocaților Violina Munteanu și Ion Prisacari în interesele inculpatului Vrabii Vergil \*\*\*\*\*, declarate împotriva sentinței Judecătorei Drochia sediu Rîșcani din 06.12.2019 pe cazul penal în privința ultimului au fost admise din alte motive, sentința casată total, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează.

În temeiul art.275 pct.5); 332 alin.(1) și art.391 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, procesul penal în privința lui Vrabii Vergil \*\*\*\*\*, acuzat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.311 alin.(2) lit.b) Cod penal și art.190 alin.(5) Cod penal, încetează din motivul intervenirii decesului inculpatului.

Acțiunea civilă înaintată de către Gheorghița Vasile, Tonofa Mihail, SRL "Aecom", a fost lăsată fără soluționare, fapt ce nu-i împiedică de a o intenta în ordinea procedurii civile.

Corpurile delictelor - contractul nr.002 din 03.05.2004 încheiat între SRL "Aecom" și JRL "Alvilari", delegația seria AN nr.059963 din 03.05.2004, factura fiscală seria CD r.0060297 din 03.05.2004, contractul nr.04/15 din 28.12.2004 încheiat între SRL "Aecom" și SRL "Alvilari", factura fiscală seria BN nr.0103186 din 28.12.2004, actul de certificare a decontărilor reciproce dintre SRL "Aecom" și SRL "Alvilari" la situația din 01.01.2008, recunoscute și anexate în calitate de corpuri delictelor prin ordonanța din 08.04.2016, de păstrat în continuare la materialele cauzei.

Corpurile delictelor - copia recipisei scrisă și semnată de Vrabii Vergil din 01.01.2009 și copia recipisei scrisă și semnată de Vrabii Vergil din 08.07.2010, recunoscute și anexate în calitate de corpuri delictelor la prezenta cauză penală prin ordonanța din 31.10.2014, de păstrat în continuare la materialele cauzei.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 19 februarie 2025 au fost declarate inadmisibile recursurile avocatului Sardari Marin împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 12 septembrie 2022.

A fost admis recursul declarat de Raisa Vrabii cu casarea încheierii protocolare a Curții de Apel Bălți din 12 septembrie 2022 privind respingerea demersului privind recunoașterea Raisei Vrabii în calitate de succesor de drept al intereselor inculpatului decedat cu casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 12 septembrie 2022 cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță.

**Procurorul Valentina Gavdiuc** în ședința instanței de apel a solicitat admiterea din alte motive a apelului declarat de către procuror și de către avocatul

Gheorghița Igor în interesul părților vătămate Gheorghița Vasile, Tonofa Mihail și SRL "AECOM" cu casarea parțială a sentinței Judecătorei Drochia sediul Rîșcani din 06 decembrie 2019, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care procesul penal în privința lui Vrabii Vergil să fie încetat în legătură cu intervenirea decesului acestuia.

Cu referire la alegațiile avocatului Sardari Marin cu privire la existența la cauză a unor relații civile, a menționat că Vrabii Vergil nu s-a adresat la Inspectoratul de Poliție în 2009 când a fost întocmită recipisa precum că ar fi fost amenințat și impus să scrie o astfel de recipisă, însă tocmai în 2011 după ce partea vătămată Gheorghița Vasile s-a adresat în instanța de judecată civilă cu acțiune civilă de încasare a datoriei de 23 800 Euro inculpatul s-a adresat către organele de drept. Ce ține de relații civile considerăm că nu împiedică pornirea urmăririi penale în cazul existenței în acțiunile inculpatului a unor elemente ale infracțiunii.

**Partea vătămată** Tonofa Mihail în ședința instanței de apel a susținut integral poziția expusă de procuror.

**Avocatul Sardari Marin** în interesul inculpatului decedat Vrabii Vergil în ședința instanței de apel a menționat că inițial era o recipisă civilă. Totodată a fost emisă o hotărâre în ordine civilă prin care s-a încasat de la Vrabii Vergil suma respectivă. Opinează că pe dosarul respectiv sunt un și de încălcări.

A solicitat achitarea inculpatului Vrabii Vergil din motiv că pe cauză persistă relații civile.

La fel a solicitat respingerea apelului procurorului ca nefondat.

A reiterat că pe toate capetele de acuzare sunt relații civile, în acest sens fiind anexate și un șir de acte. Condamnarea lui Vrabii Vergil prin sentința instanței de fond este absolut arbitrară, sentința este contradictorie cu actele juridice civile, este o sentință nemotivată.

De asemenea a solicitat respingerea și a apelului avocatului în interesul părților vătămate, iar apelurile apărării în interesele inculpatului Vrabii Vergil urmează a fi admise cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Vrabii Vergil să fie achitat pe toate capetele de acuzare pe motiv că nu se întrunesc elementele infracțiunii.

La etapa susținerilor verbale a reiterat că inițial procurorul a emis o ordonanță de refuz în începerea urmăririi penale pe motiv că sunt relații civile. Ulterior procurorul a început urmărirea penală. Prima instanță a emis o sentință de condamnare neglijând hotărârile civile irevocabile. Respectiv infracțiunea de

escrocherie nu poate fi fiindcă lipsesc două elemente ale componenței de infracțiuni din cele 4 de la art. 190 Cod penal. Lipsește latura obiectivă al acestei infracțiuni de escrocherie și de fapt acțiunile lui Vrabii Virgil a fost în calitate de debitor pe recipise civile, pe contracte civile care au fost examinate de către instanța de judecată. Latura subiectivă la fel lipsește în cazul dat fiindcă intenția lui Vrabii Virgil nu era de a comite un act de înșelăciune, dar el a avut un act de bună credință.

**Succesorul inculpatului decedat Vrabii Raisa** în ședința instanței de apel a susținut atât apelurile apărării prin care s-a solicitat emiterea unei hotărâri de achitare a inculpatului cât și poziția expusă de apărător în instanța de apel considerând că la caz au avut loc relații civile.

Ca urmare a expunerii părților pe marginea apelurilor declarate de procuror, de avocații Munteanu Violina în interesul inculpatului Vrabii Vergil și a avocatului Gheorghița Igor în interesul părților vătămate Gheorghița Vasile, Tonofa Mihail și SRL "AECOM" în susținerea/respingerea argumentelor din apeluri procurorul s-a referit la baza probantă, care a fost inserată în procesul-verbal al ședinței de judecată asupra căror instanța se va expune ulterior la motivarea soluției adoptate.

Audiind participanții la proces, verificând argumentele invocate în apeluri prin prisma probelor administrate, verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelurile declarate de procuror, de avocații Munteanu Violina în interesul inculpatului Vrabii Vergil și a avocatului Gheorghița Igor în interesul părților vătămate Gheorghița Vasile, Tonofa Mihail și SRL "AECOM" urmează a fi admise din alte motive decât cele invocate cu casarea parțială a sentinței, din raționamentele ce succed.

Prin urmare, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată declanșat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că, provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În sensul emiterii soluției pe caz instanța de apel va reține prevederile art. 415 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală conform căror, *instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.*

Colegiul penal constată că judecând cauza penală, cu referire la calificarea acțiunilor inculpatului Vrabii Vergil, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu-din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în comiterea faptelor incriminate, constatând și reținând în acțiunile acestuia comiterea infracțiunilor prevăzute de art.311 alin. (2) lit.b) și art. 190 alin. (5) Cod penal (lege în vigoare la momentul comiterii infracțiunii).

Colegiul ajunge la concluzia menținerii în vigoare a sentinței adoptate de către prima instanță în latura calificării acțiunilor inculpatului Vrabii Vergil, or, aceasta a apreciat obiectiv aspectele de fapt ale cauzei prin prisma probelor acumulate și cercetate în ședință.

Potrivit art.413 alin.(3) Cod de procedură penală, instanța de apel, la cererea părților, poate cerceta suplimentar probele administrate în primă instanță și poate administra probe noi.

Instanța de apel operează și cu prevederile art.414 alin.(6) Cod de procedură penală, potrivit căroră, instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul verbal.

Respectiv, dat fiind faptul că în instanța de apel nu au fost cercetate probe noi, la emiterea soluției Colegiul penal se va baza pe probele administrate în cadrul procesului penal de către instanța de fond, care au fost cercetate suplimentar și verificate în instanța de apel.

Potrivit art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective.

Potrivit art.101, alin.(1,2) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele

conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Cu referire la solicitarea avocaților-apelanți Violina Munteanu și Ion Prisacari și a avocatului participant Marin Sardari privind emiterea unei soluții de achitare a inculpatului Vrabii Vergil Colegiul penal va prelua argumentele instanței de fond, astfel deși inculpatul Vrabii Vergil vina nu a recunoscut pe capetele de învinuire conform prevederilor art.311 alin.(2) lit.b) Cod penal și art. 190 alin.(5) Cod penal, vina lui pe aceste capete de învinuire se dovedește prin cumulul probelor administrate în prezenta cauză, ce au servit obiect de cercetare judecătorească atât în instanța de fond cât și instanța de apel, probe care cu certitudine denotă vinovăția acestuia.

Ce ține de învinuirea inculpatului Vrabii Vergil conform art.311 alin.(2) lit.b) Cod penal cu indicii de calificare *denunțarea falsă, adică denunțarea cu bună știință falsă, în scopul de a-l învinui pe cineva de săvârșirea unei infracțiuni, făcută unui organ, care este în drept de a porni urmărirea penală, săvârșită din interes material*, pentru a surveni răspunderea penală pentru faptele respective urmează să fie întrunite patru condiții obligatorii și anume: să fie prezentă latura obiectivă și latura subiectivă a infracțiunii, să fie stabilit subiectul și obiectul acestei infracțiuni.

La acest capitol, Colegiul reține că, obiectul juridic principal al denunțării false îl constituie relațiile sociale cu privire la autenticitatea informației referitoare la învinuirea unei persoane de săvârșirea unei infracțiuni; obiectul juridic secundar îl formează relațiile sociale cu privire la conștința și demnitatea persoanei.

Obiectul material al infracțiunii date îl reprezintă denunțul fals, latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art.311 Cod penal, constând în fapta prejudiciabilă care se exprimă în acțiunea de denunțare calomnioasă făcută unui organ sau unei persoane cu funcție de răspundere, care sunt în drept de a porni urmărirea penală.

Prin *denunțare* se are în vedere acțiunea de înștiințare făcută de orice persoană, pe calea depunerii unui denunț, despre săvârșirea unei infracțiuni. Pentru aplicarea răspunderii conform art.311 Cod penal, este necesar ca denunțarea falsă să se refere la săvârșirea anume a unei infracțiuni.

Latura subiectivă a infracțiunii prevăzută de art.311 Cod penal se caracterizează prin intenție directă. Este obligatoriu ca făptuitorul să manifeste bună-știință la săvârșirea infracțiunii de denunțare falsă. Aceasta înseamnă că el are

certitudinea că nu victima a comis infracțiunea, despre a cărei săvârșire denunță făptuitorul.

Relevant este și faptul, că deși inculpatul Vrabii Vergil vina nu a recunoscut, totuși aceasta pe acest capăt de învinuire se dovedește prin cumulul probelor administrate, ce au servit obiect de cercetare judecătorească, atât în instanța de fond cât și în cea de apel ce denotă cu certitudine vinovăția acestuia, or după cum rezultă din depozițiile consecvente ale **părții vătămate, Gheorghiță Vasile**, depuse în instanța de fond a invocat, *că la 01.01.2009 el se afla la domiciliul său în satul Mihăileni, raionul Rîșcani, împreună cu soția sa \*\*\*\*\*, finii de cununie \*\*\*\*\* și Silvia și fiul său Ion. La data de 01.01.2009 nu a plecat din gospodăra sa, nu s-a întâlnit cu Vrabii Vergil și soția acestuia Vrabii Raisa la intersecția drumurilor Rîșcani-Glodenii, însăși ultimii au fost la ei acasă și a luat un împrumut în sumă de 23800,00 euro, întocmind în acest sens o        recipisă.*

De asemenea fapte date au fost confirmate și prin declarațiile martorilor audiați în cadrul ședinței de judecată \*\*\*\*\*, \*\*\*\*\*, \*\*\*\*\*, care au declarat că, *în prima jumătate a zilei de 01.01.2009 s-au aflau în gospodăria lui Gheorghiță Vasile în satul \*\*\*\*\*, unde a venit cu automobilul de model "Mercedes" Vrabii Vergil cu soția sa, au intrat în casă la Gheorghiță Vasile și au luat un împrumut de la ultimul în sumă de 23800,00 euro, Vrabii Vergil întocmind în acest sens o recipisă. După ce Vrabii Vergil și soția sa au luat banii, au plecat, iar ei au rămas să sărbătorească în continuare Anul nou.*

Colegiul penal va rămâne solidar cu instanța de fond în sensul în care aceasta a considerat că, versiunea lui Vrabii Vergil, susținută în cadrul cercetării judecătorești, că la data de 01.01.2009 întâmplător s-a întâlnit cu Gheorghiță Vasile la intersecția drumurilor Rîșcani-Glodenii și Rîșcani-Costești, care sub amenințare l-a impus să scrie recipisa, precum că a împrumutat suma de 23800,00 euro, contravine cu declarațiile părții vătămate Gheorghiță Vasile, și a martorilor \*\*\*\*\*, \*\*\*\*\*, \*\*\*\*\*, cât și cu probele cauzei penale, copia recipisei din 01.01.2009 prin care Vrabii Vergil a împrumutat de la Gheorghiță Vasile 23800 euro, iar în gaj i-a lăsat "proprietatea ce îi aparține: casa de locuit cu toate bunurile și lotul pe lângă ea și microbuzul de model Mercedes Sprinter cu nr. \*\*\*\*\* (f.d.146 vol.IV), copia procesului verbal din 26.11.2011 de sesizare despre săvârșirea infracțiunii prin care Vrabii Vergil a solicitat să fie tras la răspundere pe Gheorghiță Vasile care la 01.01.2009 l-a amenințat cu răfuiala fizică și a fost impus să scrie o recipisă din care rezultă că a luat cu împrumut 23800,00 euro

(f.d.64 vol.I), ordonanța procurorului în procuratura raionului Rîșcani Sergiu Railean din 28.08.2013 prin care s-a dispus neînceperea urmăririi penale pe procesul penal 20113000465, început în baza plângerii depuse de Vrabii Vergil din 26.12.2011 privind acțiunile pretins ilegale ale lui Gheorghița Vasile din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii (f.d.63 vol.I).

Prin urmare, instanța de apel la fel ca și instanța de judecată apreciază critic declarațiile lui Vrabii Vergil, ele fiind folosite ca un mod de apărare pentru a nu fi tras la răspundere penală, tot aici reținându-se că la Inspectoratul de poliție Rîșcani în anul 2009 nu se atestă înregistrarea unei plângeri pe faptul, că Gheorghița Vasile la data de 01.01.2009 la intersecția drumurilor Rîșcani- Glodeni și Rîșcani-Costești l-a amenințat cu răfuiala fizică și impus să scrie o recipisă din care rezultă că a luat cu împrumut 23800,00 euro, cu asemenea plângere inculpatul Vrabii Vergil adresându-se la Inspectoratul de poliție Rîșcani abia la 26 decembrie 2011 după ce partea vătămată Gheorghița Vasile s-a adresat în instanță cu acțiune civilă privind încasarea de la Vrabii Vergil a datoriei în sumă de 23800,00 euro.

Contrar alegațiilor apărătorilor-apelanți de achitare a inculpatului Vrabii Vergil Colegiul penal reține ca fiind dovedită vina acestuia și pe capătul de învinuire conform prevederilor art. 190 alin.(5) Cod penal, astfel fiind analizate probele acumulate pe dosar, în coraport cu normele legale, instanța de apel consideră că acțiunile inculpatului Vrabii Vergil, corect au fost încadrate în prevederile art.190 alin.(5) Cod penal, cu indicii de calificare *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, precum și dacă încheierea actului juridic anulabil este determinată de comportamentul dolosiv și viclean care a produs daune considerabile, acțiune prevăzută la alin.(1), săvârșită în proporții deosebit de mari* (Lege în vigoare la momentul comiterii infracțiunii).

Astfel, fapta pe acest capăt de învinuire imputată inculpatului Vrabii Vergil, se dovedește prin **declarațiile părții vătămate Gheorghiță Vasile**, care fiind audiat în instanța de judecată a indicat că *la 01.01.2009 în jurul orelor 10:00-11:00 aflându-se la el acasă în satul \*\*\*\*\*, cu soția sa și finii de cununie \*\*\*\*\* și \*\*\*\*\*, la el la domiciliu a venit Vrabii Vergil cu soția sa Vrabii Raisa, cărora le-a dat un împrumut în mărime de 23800 euro, pe un termen de o lună, până la 01.02.2019. Nu a solicitat de la Vrabii Vergil nici o dobândă, pe motiv că ultimul i-a promis că îl va ajuta cu realizarea puieților de pomi pe teritoriul României și o*

să-i aducă un set de mobilă din lemn pentru bucătărie. Pentru primirea banilor în sumă de 23800 euro, Vrabii Vergil a scris o recipisă, acesta personal spunând și scriind că lasă în gaj casa de locuit din satul \*\*\*\*\*, automobilul de model "Mercedes", cu care venise la el, după care au luat banii și au plecat. Văzând că Vrabii Vergil nu-i restituie banii, în luna martie 2009 l-a telefonat, la ce inculpatul i-a spus să mai aștepte încă 2-3 săptămâni, perioadă după care din nou l-a telefonat însă telefonul lui Vrabii Vergil era deconectat. Deplasându-se acasă la Vrabii Vergil în satul Sturzeni raionul Rîșcani, gospodăria acestuia era încuiată. Vara anului 2009 iarăși a mers acasă la Vrabii Vergil, care i-a comunicat că îi decedase tatăl și nu are bani să-i restituie împrumutul. Ultima oară a fost la Vrabii Vergil acasă în luna decembrie 2010. La 02.03.2011 el s-a adresat cu cerere de chemare în judecată privind restituirea împrumutului în mărime de 23800 euro.

De asemenea vina inculpatului Vrabii Vergil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal se dovedește și prin **declarațiile părții vătămate Tonofa Mihail**, care fiind audiat în instanța de judecată a menționat că este fondatorul SRL "Aecom" cu sediul în satul Sevirova raionul Florești. Întreprinderea se ocupă cu agricultură și comerț. La 03 mai 2004 a făcut cunoștință cu Vrabii Vergil, locuitorul satului \*\*\*\*\*. Ultimul a venit la filiala întreprinderii SRL "Aecom" în satul Zastînca raionul Soroca, pentru a procura semințe de porumb de forme parentale, însă la moment nu are bani pentru achitarea lor, spunând că le va achita la toamnă, când va strânge roada. Pe motiv că vânzările de porumb erau slabe, era surplus de semințe și ei nu aveau cumpărători, el a fost de acord să-i dea lui Vrabii Vergil semințe de porumb și ca acesta să le achite la toamnă. La 03.05.2004 a încheiat cu Vrabii Vergil contract de vânzare-cumpărare nr.002 pentru 1000 kg de semințe de porumb cu 90 lei un kg, în sumă de 90000 lei. În toamna anului 2004 el l-a telefonat pe Vrabii Vergil, de mai multe ori, întrebându-l când va achita datoria. Vrabii Vergil i-a promis că va achita datoria după anul nou. La 28 decembrie 2004 Vrabii Vergil din nou a venit la filiala SRL "Aecom" și l-a rugat să-i vândă încă 390 kg de semințe de porumb, pe datorie, i-a promis că în primăvara anului 2005 se va achita cu el. La 28.12.2004 a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr.04/15 pentru 390 kg de semințe de porumb la prețul de 90 leu un kg, în sumă totală de 35100 lei. În primăvara anului 2005 văzând că Vrabii Vergil nu achită datoria, i-a telefonat, la care ultimul i-a răspuns că să-l aștepte că îi va achita datoria peste 1-2 luni. La 08.04.2010 el a plecat acasă la Vrabii Vergil în satul \*\*\*\*\*, să ceară datoria. I-a

*arătat semințe de floarea soarelui pe care vrea să le vândă în România. L-a rugat să-i dea lui aceste semințe în contul datoriei, însă Vrabii Vergil a refuzat. Tot atunci l-a rugat să-i împrumute 1000 dolari SUA pentru a transporta marfa în România. I-a promis că va realiza semințele în România și îi va restitui toate datoriile. El l-a crezut și i-a împrumutat lui Vrabii Vergil suma de 1000 dolari SUA, ultimul i-a scris o recipisă în acest sens. Au trecut mai multe luni, însă Vrabii Vergil nu i-a restituit datoriile. L-a telefonat pe Vrabii Vergil de nenumărate ori, însă ultimul a invocat că nu are bani și se va achita în viitorul apropiat.*

Pe lângă declarațiile expuse se reține că vina inculpatului Vrabii Vergil se dovedește și prin materialele cauzei penale cercetate atât în instanța de fond cât și instanța de apel și anume: copia recipisei din 01.01.2009, prin care Vrabii Vergil a împrumutat de la Gheorghița Vasile suma de 23800 euro, iar în gaj i-a lăsat ”proprietatea ce-i aparține, casa de locuit cu toate bunurile și lotul pe lângă ea, automobilul de model ”Mercedes Sprinter cu numărul de înmatriculare \*\*\*\*\* (f.d.146 vol.IV); copia deciziei Curții de Apel Bălți din 02.02.2012 prin care s-a încasat de la Vrabii Vergil și Vrabii Raisa în beneficiul lui Gheorghița Vasile datoria în sumă de 23800 euro (f.d.147-148 vol.IV); contractul de vânzare-cumpărare nr.002 din 03.05.2004 încheiat între SRL ”Aecom” și SRL ”Alvilari”, prin care Vrabii Vergil a procurat 1000 kg de semințe de porumb în sumă de 7614 dolari SUA, în contract fiind stabilit termenul achitării până la 01.12.2004 (f.d.223-225 vol.IV); contractul de vânzare-cumpărare nr.04/15 din 28.12.2004 încheiat între SRL ”Aecom” și SRL „Alvilari”, prin care Vrabii Vergil a cumpărat 390 kg de porumb în sumă de 35100 lei, în contract fiind stabilit termenul achitării până la 12.01.2005 (f.d.226-227 vol.IV), actul de verificare a decontărilor dintre SRL ”Aecom” și SRL ”Alvilari” la situația din 01.01.2008 (f.d.228 vol.IV), copia recipisei din 08.07.2010 scrisă și semnată de către Vrabii Vergil prin care se atestă că a luat un împrumut de la Tonofa Mihail în sumă de 1000 dolari SUA, termenul restituirii fiind data de 10.09.2010 (f.d.12 vol.IV).

Colegiul penal concluzionează din cele descrise și reținute supra că prin prisma tuturor probelor prezentate de acuzatorul de stat și examinate în ședința de judecată, se stabilește cu certitudine că starea de fapt probantă în faza de urmărire penală prin incriminarea faptelor imputate inculpatului Vrabii Vergil, s-a confirmat în totalitate, toate probele prezentate de către acuzatorul de stat fiind analizate și examinate minuțios de către instanța de judecată, cu respectarea principiului apărării și contradictorialității.

Deși inculpatul Vrabii Vergil nu recunoștea vina de comiterea faptelor imputate pledând nevinovat, poziție preluată de apărătorii apelanți și participant, susținută și de succesorul legal al inculpatului decedat, Vrabii Raisa în instanța de apel, Colegiul penal apreciază poziția respectivă ca fiind o metodă de apărare, de eschivare la acel moment de la răspunderea penală și un drept de a nu se autoincrimina, garantat de art. 66 Cod de procedură penală și art. 6 CEDO, or, persoana care pe tot parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărit pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și nu pot fi calificate ca circumstanțe agravante la stabilirea pedepsei penale, deoarece este un drept al său, iar nevinovăția lui trebuie dovedită de către acuzatorul de stat prin probe.

În pofida celor invocate în dezbatere pe marginea apelului declarat de către apărare, precum că fapta inculpatului Vrabii Vergil nu este dovedită prin probe, și că acesta nu ar fi comis infracțiunile imputate în temeiul art. 311 alin. (2) lit.b) și 190 alin. (5) Cod penal (lege în vigoare la momentul comiterii infracțiunii), Colegiul penal atestă în sentință motivarea plauzibilă a concluziilor privitor la constatarea faptelor de a cărei comitere este acuzat inculpatul conform componentelor infracțiunilor imputate, iar solicitarea apărării contravine bazei probante și circumstanțelor de fapt constatate la caz nu poate echivala cu o achitare după cum s-a solicitat prin apel.

Instanța de apel reține soluția instanței de fond de calificare a acțiunilor inculpatului Vrabii Vergil în baza art. art. 311 alin. (2) lit.b) și 190 alin. (5) Cod penal ca fiind justă, or se constată cu certitudine faptul, că la caz au fost utilizați termeni evaluativi, efectuându-se evaluarea contextului faptei, stabilirea gradului real de pericol social, determinarea intenției autorului, precum și consecințele survenite în rezultatul comportamentului infracțional al inculpatului.

Astfel, Colegiul penal apreciază critic dezacordul apărării și a succesorului în drepturi Vrabii Raisa cu calificarea acțiunilor inculpatului decedat Vrabii Vergil în temeiul art. 311 alin. (2) lit.b) și 190 alin. (5) Cod penal, or, faptul dat contravine bazei probante a cauzei penale, iar contrar celor invocate de apărare în ședința instanței de apel, instanța de fond just, corect și relevant a stabilit circumstanțele de fapt întru constatarea vinovăției inculpatului Vrabii Vergil.

Colegiul, analizând declarațiile martorilor, a părților vătămate audiate în instanța de judecată consideră că acestea sunt veridice, relatează adevărul, sunt consecvente, consecutive pe tot parcursul procesului, care coroborează cu probele

materiale scrise cercetate în ședința de judecată, instanța de apel fiind solidară cu concluziile primei instanțe privind calificarea acțiunilor inculpatului conform art. 311 alin. (2) lit.b) și art.190 alin. (5) Cod penal (lege în vigoare la momentul comiterii infracțiunii).

Colegiul penal relevă că probele administrate la materialele cauzei coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate, or careva divergențe între declarațiile martorilor și a părților vătămate și probele scrise care ar trezi dubii nu sunt reținute.

Instanța de apel notează că prin justificarea elementelor de fapt expuse, au fost probate toate aspectele importante pentru stabilirea faptei și încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, iar mijloacele de probă cercetate au un conținut probant suficient la caz, pe măsură să înlăture toate dubiile privind vinovăția inculpatului.

Colegiul penal relevă că prin prisma apelurilor declarate la caz de procuror, apărători în interesul inculpatului Vrabii Vergil și a avocatului Gheorghiță Igor în interesul părților vătămate Colegiul penal va interveni totuși în sentința pronunțată admitându-le din alte motive decât cele invocate, astfel conducându-se de prevederile legii și ținând cont de faptul intervenirii decesului inculpatului, Colegiul penal rejudecând cauza potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, va dispune casarea sentinței în cauză și pronunțarea în această parte a unei soluții noi.

Potrivit certificatului de deces DC-IV 1971819, Vrabii Vergil a decedat la 02.09.2022.

Colegiul atestă că, conform Titlului II, Partea specială din Codul de procedură penală, judecarea apelului reprezintă o etapă a judecății și, deoarece pe parcursul judecării cauzei a intervenit decesul făptuitorului, în baza art.391 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, se impune încetarea procesului penal în temeiul prevăzut în art.275 pct.(5) Cod procedură penală. Prin urmare, intervenirea decesului inculpatului

la etapa judecării apelului, care este parte a procedurii de judecată, reprezintă, potrivit ordinii impuse de legiuitor, un temei legal de încetare a procesului penal în ședința de judecată. Deci, în cazul în care, a intervenit decesul făptuitorului, procesul penal pornit și aflat în derulare la faza judecății, încetează în mod necondiționat, dispărând necesitatea continuării procesului penal, inclusiv și judecării apelului, indiferent de soluția care se prefigurează. Deoarece tragerea la răspundere penală este personală, în cauza dată, în legătură cu decesul lui Vrabii Vergil, a dispărut subiectul infracțiunii, astfel, nu mai pot fi derulate acte specifice

tragerii la răspundere penală a persoanei fizice, în sensul art.21 alin.(1) și (2) Cod penal.

Astfel, Colegiul penal atestă că, la examinarea apelului, în cazul stabilirii temeiului prevăzut de art.391 Cod procedură penală - intervenirea decesului inculpatului, Colegiul penal va casa sentința, va înceta procesul penal în privința inculpatului, cu constatarea comiterii de către inculpatul Vrabii Vergil a faptelor infracționale prevăzute de art. 190 alin. (5) și art. 311 alin. (2) lit.b) Cod penal.

La fel instanța de apel va casa sentința instanței de fond și în latura civilă în acest sens reținând că pe cauza penală vizată a fost înaintată acțiune civilă de către părțile vătămate Gheorghița Vasile, Tonofa Mihail și partea civilă SRL "Aecom"

Verificând legalitatea și temeinicia acțiunii civile înaintate în procesul penal de către părțile vătămate Gheorghița Vasile și Tonofa Mihail, partea civilă SRL "Aecom" cu privire la încasarea din contul inculpatului Vrabii Vergil a prejudiciului material, dobânzii de întârziere, cheltuielilor pentru asistență juridică, instanța de apel consideră necesar de a reține următoarele prevederi și anume:

Potrivit art. 219 alin. (2) Cod de procedură penală, (2) Persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot intenta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin: 4) repararea prejudiciului moral sau, după caz, a daunei aduse reputației profesionale.

În conformitate cu prevederile art.220 alin.(1) Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal se soluționează în conformitate cu prevederile codului de procedură penală. Normele de procedură civile se aplică dacă ele nu contravin principiilor procesului penal și dacă normele procesului penal nu prevăd asemenea reglementări.

Pentru antrenarea răspunderii delictuale este necesar ca între fapta ilicită și prejudiciu să existe un raport causal. Raportul causal este și condiția în funcție de care se determină mărimea despăgubirii.

Astfel, între acțiunile ilicite a lui Vrabii Vergil și prejudiciul cauzat lui Gheorghița Vasile, Tonofa Mihail și SRL "Aecom" există un raport de cauzalitate, circumstanță ce denotă temeinicia cerinței de încasare a prejudiciului material.

Potrivit art.1998 din Codul civil (în vigoare după republicarea din 01.03.2019), cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial.

Cu referire la solicitarea părții vătămate Gheorghița Vasile de încasare de la inculpatul Vrabii Vergil a prejudiciului material.

Colegiul penal va reține și prevederile art. 387 Cod procedură penală care se referă la soluționarea acțiunii civile: (1) O dată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sânt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

(3) În cazuri excepționale când, pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite părții civile, ar trebui amânată judecarea cauzei, instanța poate să admită, în principiu, acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

Cu referire la solicitarea părții vătămate Gheorghița Vasile de încasare a prejudiciului material cauzat de inculpatul Vrabii Vergi prin infracțiunea comisă, Colegiul penal o va respinge or prin decizia Colegiului Civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți din 02 februarie 2012 a fost admisă integral acțiunea lui Vasile Gheorghița și s-a încasat în beneficiul acestuia în mod solidar de la Vergil și Raisa Vrabii datoria în sumă de 23800 Euro (f.d. 21-23, vol. III).

Ce ține de solicitările părții vătămate Gheorghița Vasile (cheltuielile judiciare), Tonofa Mihail și părții civile SRL "AECOM" privind încasarea de la inculpatul Vrabii Vergil a prejudiciului material și a cheltuielilor judiciare, Colegiul penal le va admite în principiu asupra acestora urmând a se expune instanța de judecată în ordine civilă or, la caz deși s-a constatat decesul inculpatului, circumstanță care determină încetarea procesului penal în privința acestuia, totodată, încetarea procesului penal ca urmare a decesului inculpatului nu exclude dreptul părții civile la repararea prejudiciului cauzat prin fapta prejudiciabilă și nici posibilitatea examinării acțiunii civile în condițiile legii.

Din materialele cauzei rezultă existența în principiu a prejudiciului material și a cheltuielilor judiciare suportate de partea civilă, acestea fiind confirmate prin înscrisurile anexate la dosar, astfel instanța constată existența raportului de cauzalitate dintre fapta imputată inculpatului și prejudiciul invocat de partea vătămată/civilă.

Totodată, instanța reține că la momentul examinării cauzei nu este stabilită masa succesorală rămasă după decesul inculpatului Vrabii Vergil, nu sunt prezentate date certe privind acceptarea succesiunii și nici nu sunt identificați succesorii care au dobândit patrimoniul succesoral și limitele răspunderii patrimoniale ale acestora, or, potrivit regulilor dreptului succesoral, succesorii răspund pentru obligațiile patrimoniale ale defunctului numai în limitele valorii bunurilor succesoriale acceptate.

În aceste condiții, stabilirea exactă a cuantumului despăgubirilor ce urmează a fi recuperate de la succesorii defunctului, precum și determinarea persoanelor obligate efectiv la executarea obligației civile, necesită administrarea unor probe suplimentare privind componența masei succesoriale, cercul moștenitorilor și întinderea acceptării succesiunii, aspecte care excedează limitele examinării prezentei cauze penale și ar conduce la tergiversarea soluționării acesteia.

Prin urmare, instanța consideră incidente prevederile art. 387 alin. (3) Cod procedură penală, potrivit cărora, în cazurile în care pentru stabilirea exactă a cuantumului despăgubirilor ar fi necesară amânarea judecării cauzei, acțiunea civilă poate fi admisă în principiu, urmând ca asupra întinderii despăgubirilor și asupra persoanelor obligate la repararea prejudiciului să se pronunțe instanța civilă.

Având în vedere cele expuse, instanța apreciază necesar a admite în principiu acțiunea civilă privind repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor judiciare, urmând ca problema cuantumului concret al despăgubirilor, a masei succesoriale și a persoanelor care vor răspunde patrimonial în calitate de succesorii ai defunctului să fie soluționată în procedură civilă.

De asemenea Colegiul penal va respinge și solicitarea părților vătămate privind încasarea de la inculpatul Vrabii Vergil a dobânzilor de întârziere aferente sumelor pretinse.

Sub acest aspect, instanța apreciază că pretenția privind încasarea dobânzii de întârziere nu poate fi admisă în cadrul prezentului proces penal, or potrivit prevederilor art. 219 alin. (3) Cod procedură penală, *prejudiciul material se consideră legat de săvârșirea acțiunii interzise de legea penală dacă el se exprimă în cheltuieli pentru: 1) tratamentul părții vătămate și îngrijirea acesteia; 2) înmormântarea părții vătămate; 3) plata sumelor de asigurare, indemnizațiilor și pensiilor; 4) executarea contractului de depozit al bunurilor*, iar potrivit naturii sale juridice, dobânda de întârziere constituie o sancțiune civilă accesorie pentru neexecutarea ori executarea tardivă a unei obligații bănești, având caracterul unor consecințe civile distincte de prejudiciul cauzat direct prin infracțiune. Or, obiectul acțiunii civile în procesul penal îl constituie repararea prejudiciului material și/sau moral cauzat nemijlocit prin fapta infracțională.

Instanța reține că examinarea dobânzii de întârziere presupune stabilirea momentului nașterii obligației bănești, a perioadei de întârziere, a cuantumului exact al obligației exigibile, precum și efectuarea unor calcule succesive în funcție de durata neexecutării obligației. Aceste aspecte țin de executarea obligației civile

și de efectele civile ale neexecutării acesteia, excedând cadrul examinării laturii civile în procesul penal.

Totodată, în prezenta cauză procesul penal încetează ca urmare a decesului inculpatului, iar instanța admite în principiu acțiunea civilă, urmând ca întinderea concretă a despăgubirilor și persoanele obligate la repararea prejudiciului să fie stabilite în procedură civilă, după identificarea masei succesoriale și a succesorilor care au acceptat succesiunea. În lipsa stabilirii persoanelor obligate patrimonial și a întinderii exacte a obligației, nu poate fi determinată nici existența unei întârzieri imputabile și nici perioada pentru care ar putea curge eventuale dobânzi.

Prin urmare, Colegiul consideră că pretenția privind încasarea dobânzii de întârziere urmează a fi respinsă.

Va respinge instanța de apel și pretențiile părților vătămate Gheorghita Vasile și Tonofa Mihail cu privire la încasarea de la inculpatul Vrabii Vergil a prejudiciului moral, în motivarea poziției date Colegiul reținând că în cazul aducerii atingerii drepturilor personale nepatrimoniale prin comiterea infracțiunii (de ex. afectarea integrității corporale, reputației persoanei fizice sau a vieții private) existența prejudiciului moral se prezumă, chestiunea dată axându-se pe întinderea acestui prejudiciu, lucrurile stând altfel în cazul infracțiunilor care nu aduc atingere directă acestor drepturi. Nu este exclus ca o infracțiune împotriva proprietății să determine indirect afectarea unor drepturi personal nepatrimoniale, însă acest fapt trebuie dovedit de partea civilă care pretinde prejudiciul moral, în cazul din speță părțile vătămate Gheorghita Vasile, Tonofa Mihail rezumându-se doar la aspectul solicitării prejudiciului moral fără a fi dovedită afectarea lor în acest sens, cu alte cuvinte îi revenea acestora să arate că ca urmare a infracțiunii de escrocherie din partea inculpatului Vrabii Vergil i-au fost afectate drepturile personale nepatrimoniale, acest fapt neputând fi prezumat la categoriile respective de infracțiuni, în caz contrar acțiunea privind acordarea prejudiciului pentru dauna morală cauzată la caz prin escrocherie nu poate fi admis.

În continuarea celor descrise supra Colegiul se va referi și la prevederile art. 2036 alin. (1) Cod civil unde legiuitorul expres a prevăzut că acest drept există în toate cazurile când este adusă atingere drepturilor personal nepatrimoniale.

Instanța mai reține și practica judiciară relevantă astfel în cauza 1ra-451/2025, Curtea Supremă de Justiție a menționat în contextul pretenției de despăgubiri morale pentru furt că art. 219 alin. (2) pct.4 Cod de procedură penală oferă dreptul victimei unei infracțiuni la repararea ”prejudiciului moral” sau a

daunei aduse reputației profesionale. Celelalte prevederi relevante ale Codului de procedură penală conțin prevederi similare. Din interpretarea sistemică a Codului de procedură penală coroborat cu Codul civil rezultă că Codul de procedură penală nu prevede că victima unei infracțiuni are dreptul în toate cazurile la despăgubiri pentru suferințe cauzate prin infracțiune.

În consecința celor reținute și descrise supra, Colegiul penal va respinge solicitarea părților vătămate Gheorghița Vasile, Tonofa Mihail de încasare de la inculpatul Vrabii Vergil a prejudiciului moral cauzat prin infracțiunea de escrocherie comisă față de victimă, or la caz nu s-a dovedit faptul afectării drepturilor personale nepatrimoniale a acestuia.

Ținând cont de cele expuse supra, Colegiul penal va dispune admiterea din alte motive a apelurilor adjunctului procurorului-șef al Procuraturii raionului Rîșcani, Olga Gaugaș, al avocatului Gheorghița Igor în interesul părților vătămate Gheorghița Vasile, Tonofa Mhail și SRL "AECOM" și al avocaților Violina Munteanu și Ion Prisacari în interesul inculpatului Vrabii Vergil declarate împotriva sentinței Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 06 decembrie 2019, sentință care se casează parțial cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță din considerentele expuse supra.

În conformitate cu art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod procedură penală, Colegiul penal,-

#### DECIDE:

Admite din alte motive apelurile adjunctului procurorului-șef al Procuraturii raionului Rîșcani, Olga Gaugaș, al avocatului Gheorghița Igor în interesul părților vătămate Gheorghița Vasile, Tonofa Mhail și SRL "AECOM" și al avocaților Violina Munteanu și Ion Prisacari în interesul inculpatului Vrabii Vergil declarate împotriva sentinței Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 06 decembrie 2019, sentință care se casează parțial cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Se constată comiterea de către inculpatul Vrabii Vergil a faptelor infracționale prevăzute de art. 190 alin. (5) și art. 311 alin. (2) lit.b) Cod penal.

Se încetează procesul penal în privința lui Vrabii Vergil în baza art. art. 190 alin. (5) și art. 311 alin. (2) lit.b) Cod penal, în temeiul art. 391 alin. (1) pct.2) Cod de procedură penală pe motivul intervenirii decesului inculpatului.

Acțiunea civilă înantată de către partea vătămată Gheorghîța Vasile în latura solicitării încasării de la inculpatul Vrabii Vergil a prejudiciului material, a prejudiciului moral și a dobânzii de întârziere se respinge.

Acțiunea civilă înantată de către partea vătămată Gheorghîța Vasile în latura solicitării încasării de la inculpatul Vrabii Vergil a cheltuielilor judiciare pentru asistență juridică se admite în principiul, urmând a se expune instanța în ordine civilă.

Acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Tonofa Mihail în latura solicitării încasării de la inculpatul Vrabii Vergil a prejudiciului moral și a dobânzii de întârziere se respinge.

Acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Tonofa Mihail în latura solicitării prejudiciului material și al cheltuielilor judiciare pentru asistență juridică se admite în principiul, urmând a se expune instanța în ordine civilă.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată SRL "AECOM" în latura solicitării încasării de la inculpatul Vrabii Vergil a prejudiciului material se admite în principiu urmând a se expune instanța în ordine civilă.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată SRL "AECOM" în latura solicitării încasării de la inculpatul Vrabii Vergil a dobânzii de întârziere se respinge.

În rest, în latura soluționării chestiunii corpurilor delictu se mențin dispozițiile sentinței instanței de fond.

Decizia este susceptibilă spre executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 (două) luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia integrală pronunțată în ședință publică la data de 28 mai 2026.

Președintele ședinței, judecător:

Ion Talpa

Judecătorii:

Ludmila Iarmaliuc

Aurelia Andronache